

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ЗАГАЛЬНА

Підручники, навчальні посібники

1. Абрамович С.Д., Тілло М.С., Чікарькова М.Ю. Культурологія: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2005. – С. 252.
2. Бокань В.А., Польовий Л.П. Історія культури України: Навч. посібник. – К., 2001.
3. Виткалов В. Українська культура. Сторінки історії ХХ століття. – Рівне, 1997.
4. Греченко В., Чорний І., Кушнерук В., Режко В. Історія світової та української культури. – К., 2000.
5. Історія української культури / За ред. І.Крип'якевича. – К., 1994.
6. Історія української культури. – Миколаїв, 1996.
7. Історія української та зарубіжної культури / За ред. С.М.Клапчука, В.Ф. Остафійчука. – К., 1999, 2000, 2004.
8. Історія світової та української культури / За ред. Левчук Л.Т. – К., 2000, 2003.
9. Історія української культури ХХ століття. – К., 1994.
10. Лекції з історії світової та вітчизняної культури: Навч. вид. / За заг. ред. А.В.Яртіся, С.М.Фендрика, С.О.Черепанової. – Львів, 1994.
11. Литвин В.М., Мордвінцев В.М., Слосаренко А.Г. Історія України: Навч. посіб. – К., – 2002.
12. Кононенко П.П. Українознавство: Підручник. – К., 1996.
13. Культура українського народу: Навч. посіб. / В.М.Русанівський, Г.Д.Вервес, М.В.Гончаренко та ін. – К., 1994.
14. Культурологія: українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / За ред. М.М.Заковича. – К., 2004.
15. Основи художньої культури: Навч. посіб. для вищ. навч. закл.: У 2 ч. / За ред. В.О.Лозового, Л.В.Анучиної. – Х., 1999.
16. Подольська Є.А., Лихвар В.Д., Іванова К.А. Культурологія: Навчальний посібник. – К., 2005.

17. Українська культура: історія і сучасність: Навч. посібник / За ред. С.О.Черепанової. – Львів, 1994.
18. Українська та зарубіжна культура / За ред. Л.Є.Дешинського. – Львів, 2002.
19. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. / М.М.Закович, І.А.Зязюн, О.М.Семашко та ін. – К., 2000.
20. Художня культура України: Навч. посіб. / За заг. ред. Л.М.Масола. – К., 2006.
21. Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія української культури: Навч. посібник. – К., 2006.
22. Шейко В.М., Тишевська Л.Г. Історія української художньої культури: Підручник для студентів. – Х., 1999.
23. Шевнюк О.Л. Українська та зарубіжна культура: Навч. посіб. – К., 2003.

Монографії та статті узагальнюючого тематичного спрямування

1. Воропай О. Звичаї нашого народу: Етногр. нариси: У 2 т. – К., 1991.
2. Голубченко П. Україна і Росія в світлі культурних взаємин. – К., 1993.
3. Гончаренко М. Українська культура серед інших культур світу // Слово і час. – 1991. – №5.
4. Грушевський М.С. Історія України-Русі. – К., 1991-1998. – Т. 1-10.
5. Грушевський М.С. Історія української літератури: У 2 т. – К., 1993.
6. Давня історія України: У 2 кн. – К., 1993.
7. Дзюба І. Чи усвідомлюємо ми національну культуру як цілісність // Культура і життя. – 1991. – №6.
8. Дорошенко Д.І. Огляд української історіографії. – К., 1996.
9. Жук Л. Українські народні килими. – К., 1996.
10. Запаско Я.П. Українська рукописна книга. – Львів, 1995.
11. Ісаєвич Я.Д. Україна давня і нова: Народ, релігія, культура. – Львів, 1996.
12. Історія релігії в Україні: У 10 т. – К., 1997-1999. – Т. 1-3.
13. Історія української культури. – У 5 т. – К., 2001.
14. Історія української музики: У 6 т. – К., 1989.
15. Кара-Васильєва Т. Українська вишивка. – К., 1993.
16. Качкан В.А. Українське народознавство в іменах: Навч. посіб.: У 2 ч./ За ред. А.З.Москаленка. – К, 1994.

17. Колесник І.І. Українська історіографія (XVIII – початок XX століття). – К., 2000.
18. Кошиць О. Про українську пісню і музику. – К., 1993.
19. Красильников О. Історія українського театру XX століття. – К., 1999.
20. Крвавич Д.П., Овсійчук В.А., Черепанова С.О. Українське мистецтво: Навч. посібн.: У 3 ч. – Львів, 2003.
21. Культурне відродження в Україні: історія і сучасність. – Львів, 1993.
22. Культура і побут населення України: Навч. посібник / В.І.Наулко, Л.Ф.Артюх, В.Ф.Горленко та ін. – К., 1993.
23. Мащенко Г.О. Книга рекордів України: культура і мистецтво, спорт і розваги. – Тернопіль, 2002.
24. Мистецтво та етнос. – К., 1991.
25. Наливайко Д.С. Искусство: направления, течения, стили. – К., 1981.
26. Нариси з історії українського мистецтва / За ред. В.Г.Заболотного. – К., 1996.
27. Нариси історії української інтелігенції: У 3 т. – К., 1994.
28. Огієнко І.І. Історія українського друкарства. – К., 1994.
29. Огієнко І.І. Історія української культури. – К., 1992.
30. Огієнко І. Українська церква: нариси з історії української православної церкви: В 3 т. – К., 1993.
31. Огородник І.В., Русин М.Ю. Українська філософія в іменах. – К., 1997.
32. Попович М.В. Нарис історії культури України. – К., 1998.
33. Розвиток філософської думки в Україні. – К., 1994.
34. Семчишин М.Тисяча років української культури. – Львів, 1993.
35. Смолій В.А., Гуржій О.І. Як і коли почала формуватися українська нація. – К., 1991.
36. Степовик Д. Історія української ікони X-XX століть. – К., 1996.
37. Україна: друга половина XX століття: Нариси історії / П.П.Панченко, М.Р.Плющ, Л.А.Шевченко та ін. – К., 1997.
38. Українська література в загальнослов'янському і світовому літературному контексті: У 5 т. – К., 1987-1994.
39. Українське народне малярство XIII-XX ст. / Альбом. – К., 1996.
40. Український театр XX століття / Н.Корнієнко та ін. – К.: ЛДЛ, 2003.
41. Українські традиції / Упоряд. та передмова О.В.Ковалевського. – Харків, 2003

42. Уривалкін О.М. Тасмниці історії України (загадки, події, факти). – К., 2006.
43. Философская культура Украины и отечественная общественная мысль XIX-XX вв. – К., 1990.
44. Юрченко П. Дерев'яна архітектура України. – К., 1970.

ДО ОКРЕМИХ РОЗДІЛІВ

Розділ 1

1. Бунятян К.П. Давнє населення України: Навч. посібник. – К., 1999.
2. Бурдо Н.Б. Населення раннього етапу Трипільської культури Межириччя Дністра та Південного Бугу. – К., 1993.
3. Геродот: Історія в дев'яти книгах. – К., 1993.
4. Збенович В.Г. Раннетрипольские племена на территории Украины. – К., 1985.
5. История и культура античного мира. – М., 1977.
6. Козак Д.Н., Крыжицкий С.Д., Мурзин В.Ю. Былое украинской степи. – Киев; Николаев, 1997.
7. Лесков А.М. Курганы: находки, проблемы. – Л., 1981.
8. Мозолевський Б.М. Скіфський степ. – К., 1983.
9. Мурзин Ю.В., Гаврилук Н.А., Бессонова С.С., Фиалко Е.Е., Черненко Е.В. Скифия: история, хозяйство, быт, религия, искусство, военное дело. – Николаев, 2004.
10. Релігійні вірування трипільців: за археологічними джерелами // Українська культура. – 2003. – №10.
11. Русяева А. Искусство греков Северного Причерноморья в античную эпоху. – Николаев, 1997.
12. Скифо-сибирский звериный стиль в искусстве народов Евразии. – М., 1976.
13. Яременко В. Трипільці IV тисячоліття до н.е. Вони і ми // Українська культура. – 2003. – №3.

Розділ 2

1. Байбутова Р. Как появилась письменность у древних славян // Наука и жизнь. – 2002. – №5.
2. Баран В.Д. Велике розселення слов'ян // Археологія. – 1998. – №2.
3. Виклади давньослов'янських легенд, або міфологія / Уклад. А.Ф. Головацький. – К., 1991.
4. Дерево пам'яті: Книга українського історичного оповідання: Для ст. шк. віку: У 4 вип. – К., 1990-1993.
5. Митрополит Іларіон. Дохристиянські вірування українського народу: Історико-релігійна монографія. – К., 1994.

6. Попович М. Мировоззрение древних славян. – К., 1985.
7. Рыбаков Б. Язычество древней Руси. – М., 1988.
8. Чмыхов Н.А. Истоки язычества Руси. – К., 1990.

Розділ 3

1. Голіченко Т.С. Слов'янська міфологія та антична культура. – К., 1994.
2. Древние славяне и Киевская Русь. – К., 1989.
3. Котляр М.Ф. Історія України в особах: Давньоруська держава. – К., 1996.
4. Літопис Руський. За іпатським списком, перекл. Л.Махновець. – К., 1989.
5. Міфи України. – К., 2006.
6. Мистецтво Київської Русі: Альбом / Упор. Ю.С.Асеев. – К., 1989.
7. Слабошпицький М. З голосу нашої Клію: Події і люди української історії. – К., 1993.
8. Сліпушко О. Софія Київська. Українська література середньовіччя: доба Київської Русі (X-XIII століття). – К., 2002.
9. Толочко П.П. Від Русі до України. – К., 1998.
10. Толочко П.П. Давня історія України: В 2 кн. – К., 1994.
11. Толочко П. Киев и Киевская земля в эпоху феодальной раздробленности XII-XIII веков. – К., 1980.
12. Толочко П.П. Літописи Київської Русі. – К., 1994.
13. Українці: народні вірування, повір'я, демонологія / Упор., прим. та біограф. нариси А.П.Пономарьова, Т.В.Косміної, О.О.Боряк. – К., 1991.

Розділ 4

1. Александрович В. Мистецтво Галицько-Волинського князівства. – Львів, 1998.
2. Исаевич Я. Культура Галицко-Волынской Руси // Вопросы истории. – 1973. – №1.
3. Запаско Я.П. Мистецькі рукописні пам'ятки України. – Львів, 1997.
4. Котляр М.Ф. Галицька Русь у другій половині XIV – першій чверті XV ст. – К., 1968.
5. Котляр М.Ф. Як і чому настала удільна роздробленість на Русі. – К., 1998.
6. Крип'якевич І.П. Галицько-Волинське князівство. – Львів, 1999.

Розділ 5

1. Білоус Г., Супрун Т. Пересопницьке Євангеліє – перлина рукописного книжкового мистецтва // Наукові праці національної бібліотеки України ім. В.І.Вернадського. – Вип. 3. – К., 2003.
2. Ісаєвич Я.Д. Джерела з історії української культури доби феодалізму (XVI-XVIII ст.). – К., 1972.
3. Ісаєвич Я.Д. Першодрукар Іван Федоров і виникнення друкарства на Україні. – К., 1983.
4. Ісаєвич Я. Преемники первопечатника. – М., 1984.
5. Ісаєвич Я. Українське книговидання: витоки, розвиток, проблеми. – Львів, 2002.
6. Жолтовський П. Художнє лиття на Україні в XIV-XVIII ст. – К., 1973.
7. Коли земля стогнала. Історія України в прозових творах і документах (др. пол. XVI – п.п. XVII ст.) / Упоряд. В.О.Щербак. – К., 1995.
8. Кравченко В. Соратник першодрукаря // Жовтень. – 1985.
9. Між двох вогнів. Історія України в прозових творах і документах (др. пол. XVI – п.п. XVII ст.) / Упоряд. І.О.Ворончук. – К., 1996.
10. Мицько І.З. Острозька слов'яно-греко-латинська академія (1576-1636). – К., 1990.
11. На переломі: друга половина XV – перша половина XVI ст. / Упоряд. і передм. О.В.Русиної. – К., 1994.
12. Нічик В.М., Литвинов В.Д., Стратій Я.М. Гуманістичні реформаційні ідеї на Україні (XVI – перша половина XVII ст.) – К., 1990.
13. Нічик В.М. Петро Могила в духовній історії України. – К., 1997.
14. Овсійчук В.А. Українське мистецтво другої половини XVI – першої половини XVII ст.: Гуманістичні та визвольні ідеї. – К., 1985.

Розділ 6

1. Грушевський М. Культурно-національний рух на Україні в XVI-XVII віці // Жовтень. – 1989. – №4.
2. Пащук А.І. Іван Вишенський – мислитель і борець. – Львів, 1990.
3. Смолій В.А., Степанков В.С. Богдан Хмельницький: соціально-політичний портрет. – К., 1993.
4. Українські гуманістичні епохи Відродження: Антологія: У 2 ч. – К., 1995.

5. Українські народні думи та історичні пісні: Зб. для серед. та ст. шк. віку / Упоряд. О.М.Таланчук. – К., 1990.
6. Яременко П.К. Мелетій Смотрицький: життя і діяльність. – К., 1986.

Розділ 7

1. Апанович О. Культура козацтва. Деякі аспекти розвитку культури Запорізької Січі // Укр. культура. – 1991. – №1.
2. Білецький П.О. Українське мистецтво другої половини XVII – XVIII століття. – К., 1981.
3. Жолтовський П.М. Український живопис XVII-XVIII ст. – К., 1973.
4. Логвин Г. Українське бароко в контексті європейського мистецтва / Українське бароко та європейський контекст. – К., 1991.
5. Макаров А. Мазепа – будівничий. – К., 1991.
6. Макаров А.М. Світло українського бароко. – К., 1994.
7. Овсійчук В. Майстри українського бароко. – К., 1991.
8. Пам'ятки братських шкіл на Україні кінця XVII – початку XVIII ст.: У 2 ч. – К., 1995.
9. Руїна: друга половина XVII ст. / Упоряд. перед. О.І.Гуржія; Ред. кол. В.А.Смолій (голова) та ін. – К., 1996.
10. Українське літературне бароко. – К., 1987.
11. Ушкалов Л. Світ українського бароко. – Х., 1994.
12. Шерер Жан-бенуа. Літопис Малоросії, або Історія козаків-запорожців. – К., 1994.
13. Шевальє П'єр. Історія війни козаків проти Польщі. – К., 1993.
14. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків: У 3 т. – Львів, 1990.

Розділ 8

1. Багалій Д. Український мандрівний філософ Г.Сковорода. – К., 1992.
2. Білецький П.О. Українське мистецтво другої половини XVII – XVIII ст. – К., 1988.
3. Величко С. Літопис. У 2 т. – К., 1991.
4. Кравченко В.В. Нариси з української історіографії епохи національного Відродження (друга половина XVIII – середина XIX ст.). – Х., 1996.
5. Літопис гадяцького полковника Григорія Граб'янки. – К., 1992.
6. Хижняк З.І. Києво-Могилянська академія. – К., 1981.
7. Чижевський Д. Нариси з історії філософії на Україні. – К., 1992.

8. Шип Н.А. Русско-украинское культурное сотрудничество в XVIII – первой половине XIX вв. – К., 1988.

Розділ 9

1. Кирило-Мефодіївське товариство: У 3 т. – К., 1990.
2. Коновець О.Ф. Просвітницький рух на Україні: XIX – перша третина XX ст. – К., 1992.
3. Марков П.Г. Жизнь и труды М.А.Максимовича. – К., 1997.
4. Пінчук Ю.А. Микола Іванович Костомаров. – К., 1992.
5. „Руська трійця” в історії суспільно-політичного руху і культури України. – К., 1987.
6. Тарас Шевченко. Живопис, графіка. Альбом / Авт.-упорядн. Д.В.Степовик. – К., 1984.
7. Тарахан-Берега З. Шевченко-художник. – К., 1995.
8. Шип Н.А. Интеллигенция на Украине (XIX в.): Историко-социологический очерк. – К., 1991.

Розділ 10

1. Вовк Хв. Студії з української етнографії та антропології. – К., 1995.
2. Грушевський М.С. Духовна Україна: Зб. творів. – К., 1994.
3. Грушевський М.С. Історія України-Русі: У 10 т. – 11 кн. – К., 1991-1998.
4. Єфименко О.Я. Історія України та її народу. – К., 1992.
5. Коваленко А.Н. Передвижники и Украина: – К., 1995.
6. Лобановський Б.Б., Говдя П.І. Українське мистецтво другої половини XIX – початку XX ст. – К., 1989.
7. Лук М.І. Етичні ідеї в філософії України другої половини XIX – початку XX ст. – К., 1993.
8. Мишанич С. Павло Чубинський – автор українського гімну. – К., 1998.
9. Українська культура: Лекції / За ред. Дм. Антоновича. – К., 1993.
10. Федченко П. Михайло Драгоманов. Життя і творчість. – К., 1991.
11. Шип Н.А. Культурно-національне питання на Україні у XIX ст. // Укр. іст. журнал. – 1991. – №3.
12. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків. У 3 т. – Львів, 1990.
13. Ясневич В.Е. Архитектура Украины на рубеже XIX-XX веков. – К., 1988.

Розділ 11

1. Белічко Ю.В. Українське радянське мистецтво періоду громадянської війни. – К., 1982.
2. Врублевська В. Соломія Крушельницька: Роман-біографія. – К., 1979.
3. Гнідан О.Д., Дем'янівська Л.С. Володимир Винниченко: життя, діяльність, творчість. – К., 1996.
4. Нариси з історії української інтелігенції (перша половина ХХ ст.): В 3 кн. / С.І.Білокінь, О.Д.Бойко, С.Г. Брега та ін. – К., 1994.

Розділ 12

1. Борисов В.Л. Українізація та розвиток загальноосвітньої школи в 1921-1932 рр. // Укр. іст. журнал. – 1999. – №2.
2. Історія української еміграції. – К., 1992.
3. Максименко Н. У тому співі душа живе. Музичне товариство імені М.Леонтовича та організація хорової справи в навчальних закладах 1920-х років // Укр. культура. – 2000. – №4.
4. Репресоване „Відродження”: Українська культура у 20-ті роки. – К., 1993.

Розділ 13

1. Аксиоми для нащадків. Українські імена у світовій науці. – Львів, 1992.
2. Березовський І. Українська народна творчість (20-30-ті роки ХХ ст.). – К., 1989.
3. Касьянов Г. Українська інтелігенція 1920-30-х років: соціально-політичний портрет. – К., 1993.
4. Куценко М.В. Сторінки життя і творчості О.П.Довженка. – К., 1975.
5. Петров В. Діячі української культури. 1920-1940 рр.: Жертви більшовицького терору. – К., 1992.

Розділ 14

1. Грімстед К., Боряк Г. Доля українських культурних цінностей під час Другої світової війни: винищення архівів, бібліотек, музеїв. – Львів, 1992.
2. Теліга О. О краю мій... Твори. Документи. Біографічний нарис. – К., 1999.

Розділ 15

1. Рубльов О.С., Черненко Ю.А. Сталінщина й доля української інтелігенції. – К., 1995.
2. Довженко О. Зачарована Десна. Україна в огні. Щоденник. – К., 1995.

Розділ 16

1. Асеев Ю.С. Стили в архитектуре Украины. – К., 1989.
2. Велигоцкая Н. Традиции народного искусства в современном декоративном искусстве Украины. – К., 1976.
3. Жулинський М. Із забуття – в безсмертя. – К., 1990.
4. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі опору 1960-80-х років. – К., 1995.

Розділ 17

1. Богданович О. Винахідник краси (До 100-річчя від дня народження М.Глуценка) // Українська культура. – 2001. – №9-10.
2. Гунчак Т. Україна: перша половина ХХ століття. Нариси політичної історії. – К., 1993.
3. Зарубіжні українці: Довідник. – К., 1991.
4. Іванишин В., Радкевич-Винницький Я. Мова і нація. – Дрогобич, 1992.
5. Костенко Л. Геній в умовах заблокованої культури // Літературна Україна. – 1991. – 26 вересня.
6. Маланок Є. Ясновельможний пан Мазепа – тло і постать; Андрусак М. Гетьман Іван Мазепа як культурний діяч. – К., 1991.
7. Повернення культурного надбання України. – Вип. 8. – К., 1996.
8. Русская культура в контексте социально-исторических реалий Украины (конец ХХ ст.). – К., 1993.
9. Субтельний О. Україна. Історія. – К., 1991.
10. Україна: культурна спадщина, національна свідомість, державність. – К., 1992.

Розділ 18

1. Аркас М.М. Історія України-Русі. – К., 1991.
2. Багалеї Д.И. Колонизация Новороссийского края и первые шаги его по пути культуры. – К., 1889.
3. В городе корабелов: Сб. прозаич. произведений о Николаеве / Сост. П.М.Выборный. – Одесса, 1989.
4. Ге Г.Н. Исторический очерк столетнего существования города Николаева при устье Ингула, 1790-1890. – Николаев, 1890.

5. Добровольський О. Кризь тисячоліття. Історія Миколаївщини в топонімах. – Миколаїв, 1998.
6. Історія міст і сіл Української РСР: У 26 т. – Миколаївська область. – К., 1971.
7. Історія України в особах: Навчальний посібник: У 3 ч. – Миколаїв, 1993.
8. Козьрское городище рубежа и первых столетий нашей эры. – К., 1976.
9. Корифеї української науки: Нариси про видатних діячів науки і техніки / В.П.Шкварець, М.М.Шитюк та ін. – Миколаїв, 2000.
10. Крючков Ю.С. История Николаева от основания до наших дней. – Николаев, 1996.
11. Крючков Ю.С. История улиц Николаева. – Николаев, 1997.
12. Крючков Ю. Кто же строил Николаев? // Радянське Прибужжя. – 1993. – 16 лютого, 2 серпня.
13. Крючков Ю.С. Старый Николаев и окрестности. – Николаев, 1991.
14. Кръжицкий С., Лейпунская Н. Ольвия – память тысячелетий. – Одесса, 1982.
15. Кухар-Онисько Н.А. Архитектура Николаева. – Николаев, 2001.
16. Література рідного краю: Посібник-хрестоматія / За ред. О.С.Кухара-Онишка. – Миколаїв, 1993.
17. Лифанов В. Первый госпиталь на Николаевщине // Южная правда. – 1980. – 2 июля.
18. Лифанов В., Миощенко В. Николаев. 1789-1989. Страницы истории. – Одесса, 1989.
19. Малина В. Народне мистецтво Півдня України. Кінець XIX – початок XX ст.: На матеріалах Миколаївської, Одеської, Херсонської областей. – Миколаїв, 2006.
20. Малина В. Таланты Прибужья. – Одесса, 1988.
21. Матеріали II Миколаївської обласної краєзнавчої конференції “Історія. Етнографія. Культура. Нові дослідження”: У 2 т. – Миколаїв, 1997.
22. Миколаївщина: літопис історичних подій / За заг. ред. М.М.Шитюка. – Миколаїв, 2002.
23. Николаеву 200 лет. 1789-1989: Сб. документов и материалов. – К., 1989.
24. Николаевцы (1789-1999): Энциклопедический словарь (2000 персоналий, 1500 портретов и иллюстраций). – Николаев, 1999.
25. Николаев. Улицы рассказывают. – Одесса, 1988.

26. Николаевский художественный музей им. В.В.Верещагина. – Одесса, 1986.
27. Освіта на Миколаївщині у ХІХ-ХХ ст.: Історичні нариси. – Миколаїв, 1997.
28. Павлик І.С., Тригуб П.М., Білюк О.В. Історія Миколаївщини: Навчальний посібник для учнів 7-11 класів загальноосвітніх шкіл І-ІІ ступенів. – Миколаїв, 1996.
29. Росляков С., Хлопинский Н. Наш земляк – ученик Репина // Южная правда. – 1985. – 28 мая.
30. Сафонова Н. Певец моря: К 135-летию со дня рождения и 100-летию со дня смерти художника-мариниста р.П.Судковского // Южная правда. – 1985. – 20 апреля.
31. Сергийчук В. Так чьи же предки населяли наши степи? // Правда Украины. – 1991. – 14, 16, 19 ноября.
32. Сліпець В. Основа нашого відродження // Рад. Прибужжя. – 1992. – 17 вересня.
33. Соломатин П. “Снегурочке” – сто лет // Южная правда. – 1981. – 1 ноября.
34. Тимофеевко В.Н. Города Северного Причерноморья во второй половине XVIII века. – К., 1984.
35. Тези першої обласної наукової краєзнавчої конференції „Історія. Етнографія. Культура. Нові дослідження”. – Миколаїв, 1995.
36. Умеренков А. Почему в Николаеве улицы прямые // Южная правда. – 1980. – 27 апреля.
37. Шкварець В.П., Мельник М.Ф. Миколаївщина: погляд крізь століття: Нарис історії. – Миколаїв, 1994.

Додаткова

1. Давня українська література: Хрестоматія / Упоряд. М.М.Сулима. – К., 1992.
2. Зарубіжні українці: Довідник. – К., 1991.
3. Історія України: Документи. Матеріали. Посібник / Уклад. В.Ю.Короля. – К., 2001.
4. Історія України: Хрестоматія / За ред. В.Г. Сарбей – К., 1999.
5. Історія української культури: Зб. матеріалів і документів / Упоряд.: Б.І.Білик, Ю.А.Горбань, Я.С.Калакура та інші; За ред. С.М.Клапчука, В.Ф.Остафійчука. – К., 2000.
6. Крисаченко В.С. Українознавство: Хрестоматія-посібник: – У 2 кн. – К., 1996.
7. Мала енциклопедія етнодержавознавства / Редкол.: Ю.І. Рима-ренко (відп. ред.) та ін. – К., 1996.

8. Мистецтво України: Енциклопедія. Т. 1: А-В. – К., 1995.
9. Міграційні процеси у сучасному світі: Енциклопедія / Упоряд. Ю.І.Римаренко; За ред. Ю.Римаренка. – К., 1998.
10. Сургай Г.І., Гусев В.І. Історія України: Хрестоматія. – К., 2001.
11. Україна в ХХ столітті: Зб. документів і матеріалів (1900-1939) / Упоряд.: А.Г.Слосаренко, А.О.Буравченков, Н.І.Миронець та ін. – К., 1997.

ДОВІДКОВА

1. Верстюк В.Ф., Дзюба О.М., Репринцев В.Ф. Україна від найдавніших часів до сьогодення: Хронологічний довідник. – К., 1995.
2. Гіптерс З.В. Культурологічний словник-довідник. – К., 2006.
3. Історія християнської церкви на Україні: Релігійний довідковий нарис. – К., 1991.
4. Корінний М.М., Шевченко В.Ф. Короткий енциклопедичний словник з культури. – К., 2003.
5. Котляр М., Кульчицький С. Довідник з історії України. – К., 1996.
6. Малий словник історії України / В.Смолій, С.Кульчицький, О.Майборода та ін. – К., 1997.
7. Митці України: Енциклопедичний довідник / За ред. А.В.Кудрицького. – К., 1992.
8. Новий довідник. Історія України. – К.: ТОВ „Казка”, 2005.
9. Памятники истории и культуры Украинской ССР: Каталог-справочник. – К., 1987.
10. Підкова І.З., Шуст р.М. Довідник з історії України: В 3 т. – К., 1993.
11. Плачинда С. Словник давньої української міфології. – К., 1983.
12. Українська минувшина: Ілюстрований етнографічний довідник / За ред. А.П.Пономарьова. – К., 1993.